

De band met uw kleinkinderen lijkt een vanzelfsprekende. Of moet u er toch wat meer moeite voor doen?

Warme band dichtbij of ver weg

“De basis voor een goede band legt u al van jongs af aan door deel uit te maken van het leven van uw kleinkind”, stelt gezinstherapeut Nelly Bakhuizen.

“Woont u dichtbij, dan kunt u elkaar regelmatig zien, samen dingen ondernemen en elkaar ook op doorde-weekse momenten meemaken. Die band krijgt u dan veel meer vanzelf, gewoon door er te zijn.”

Echte post

Lastiger wordt het als kleinkinderen wat verder weg wonen. Deel uitmaken van elkaars leven is dan niet vanzelfsprekend. “Probeer zoveel mogelijk verjaardagen, feestdagen en andere belangrijke momenten van uw kleinkind mee te maken”, zegt Nelly. “Zoals een oma-en-opadag op het kinderdagverblijf, een musical op school, of sportevenementen. Ook leuk: brieven en foto’s sturen. Kinderen vinden het geweldig om post te ontvangen. U kunt er dan bijschrijven dat oma en opa het leuk zouden vinden post terug te krijgen. Bij oudere kleinkinderen kunt u hun Hyves- of Facebook-pagina bezoeken om te zien wat hen bezighoudt.” En natuurlijk belt u regelmatig om te horen hoe het is. Maar voor jonge kleinkinderen is een telefoongesprek voeren vaak lastig. Nelly: “U kunt dan bijvoorbeeld een boek voorlezen of een zelfverzonnen verhaal vertellen, dat bij elk telefoongesprek een vervolg krijgt.”

Logeerpartijtje

Kinderen zijn tegenwoordig druk-druk-druk. Tip van Nelly: ga niet zitten wachten, maar nodig ze uit en vraag uw kleinkinderen te logeren. “Dan is het leuk om samen dingen te ondernemen die u alleen met dat kleinkind doet, zoals samen een appeltaart bakken, of aan iets werken op de werkbank van opa, voorlezen uit een bepaald boek, of samen naar de nieuwste Disneyfilm gaan. Zo maakt u uzelf speciaal voor uw kleinkind.”

‘AAN DE TELEFOON EEN BOEK VOORLEZEN, MAAKT BELLEN MAKKELIJKER’

Over de grens

Kleinkinderen die in het buitenland wonen, vereisen nog wat meer moeite en aandacht. “Hoe jong uw kleinkind ook is, bel en/of Skype regelmatig. Het is belangrijk voor de band dat een kleinkind u veel hoort en ziet”, legt Nelly uit. Wat ook werkt, is u verdiepen in de tradities en gewoonten van het land waar uw kleinkind woont. “Dan kunt u bellen op belangrijke (feest)dagen om te vragen hoe uw kleinkind die dag heeft beleefd. Zo is het in sommige landen traditie dat de hele familie erbij is op de eerste schooldag van een kind. Misschien is dat juist een goed moment om op bezoek te gaan.” Maar het komt erop neer, waar uw kleinkinderen ook wonen: als u veel contact zoekt, wordt de band met hen een vanzelfsprekende en blijven ze u opzoeken als ze ouder zijn.

Jan en Rike Dijkstra

“De kleinkinderen komen straks lunchen”, zegt Rike Dijkstra (64) aan het begin van het interview. “Eén avond in de week eten we met elkaar, verder hebben we geen vaste afspraken, maar we zien elkaar meerdere malen per week”, vertelt Jan Dijkstra (64). “De bezoeken zijn meestal spontaan en kort.”

Het is makkelijk voor Julia (12), Roos (9) en Stijn (6) om even bij oma en opa langs te gaan, want ze wonen om de hoek. Rike: “Laatst belde Roos of ze met haar vriendin mocht komen knutselen. Hoewel het me eigenlijk niet uitkwam, zei ik geen nee. Dat doe ik eigenlijk nooit. Achteraf was het ook zo gezellig.” Er wordt heel wat met Rike geknutseld in haar werkkamer. Het mannenwerk met Stijn laat ze over aan Jan. Zoals samen timmeren, een katapult maken, of vissen. Jan stopte op zijn 57e met werken. Een bewuste keus, die hij iedereen aanraadt: “Ik ben nog vitaal en sta voor mijn gevoel zo dicht bij de kleinkinderen.”

Dichtbij, dus makkelijk

De band met de kleinkinderen noemen Rike en Jan een natuurlijke. Omdat ze elkaar vaak zien, wordt er niet elke keer uitgebreid begroet en geknuffeld. “Dat zou anders zijn als ze verder weg woonden en we elkaar minder zouden zien”,

denkt Jan. Hoewel Stijn opa maar wat graag laat merken hoe blij hij is als opa hem van school haalt: “Hij rent dan naar me toe, springt tegen me op en gaat op mijn nek zitten”, vertelt Jan trots. “Dat vinden we allebei schitterend. Met Stijn op mijn nek loop ik dan naar huis.”

Doordat ze dicht bij elkaar wonen, maken ze als vanzelfsprekend onderdeel uit van elkaars leven. Ooit overwogen Rike en Jan om uit hun dorp te verhuizen, maar ze deden het niet. Ze zouden de kleinkinderen te veel missen. Net als afgelopen voorjaar, toen ze met z'n allen naar Terschelling gingen.

‘MET STIJN OP M'N NEK
LOOP IK DAN UIT
SCHOOL NAAR HUIS’

Rike: “De eerste week was met de kleinkinderen erbij. De tweede week waren we met zijn tweetjes. Het heeft na hun vertrek een dag geduurd voordat ik het weer leuk vond.”

Actief betrokken

Rike en Jan staan geregeld op de schaatsbaan, het voetbalveld en het hockeyveld om de sportieve prestaties van de kleinkinderen te bekijken. Voor de kleinkinderen is dat heel gewoon. Ze vinden het ook vanzelfsprekend dat oma en opa niet bij belangrijke gebeurtenissen ontbreken. Rike: “Roos speelt mee in een schoolmusical. ‘Jullie komen toch ook kijken?’, vroeg ze laatst voor de zekerheid.” Dat de natuurlijke band van twee kanten komt, bleek onlangs weer bij 40e trouwdag van Rike en Jan. Rike: “Roos had een prachtige tekening gemaakt, met de tekst: Ik wil jullie niet kwijt.”

Els en Kees Hilhorst

Als je in Limburg woont, met kleinkinderen in de Randstad en in Italië, loop je de kans veel te missen uit elkaars leven. Toch zijn Els (70) en Kees (70) Hilhorst helemaal op de hoogte van wat zich in het leven van hun kleinkinderen afspeelt. Sterker nog, kleindochter Eefje (9 maanden) in Italië zien ze vaker dan hun Nederlandse kleinkinderen.

Els en Kees moeten er meer moeite voor doen om het contact met hun kleinkinderen warm te houden dan grootouders van wie de kleinkinderen dichtbij wonen. Maar de band met alle kleinkinderen is warm. Els: “Ze komen hier allemaal maar wat graag. Dat is vooral bijzonder bij de oudste twee van 15 en 12. Die hebben tegenwoordig hun eigen leven en bezigheden, maar ze zijn altijd enthousiast als ze naar opa en oma gaan. Zelfs ons stiefklein-kind van 13 komt hier graag.” De kleinkinderen logeren allemaal bij opa en oma. “Nina (15) was afgelopen zomer een weekje bij ons. We voerden heerlijke gesprekken over haar verwachtingen van het leven en haar toekomst. Ontzettend leuk.”

Stralende lach

Kleindochter Eefje zien Els en Kees bijna dagelijks via Skype. “Onze dochter Roos is hier net twee weken geweest met Eefje”, glundert Els nog na. “Dan bouw je echt een band op met zo’n kleintje, want je maakt haar de hele dag mee. Ik heb toen veel liedjes voor haar gezongen. Als ik haar nu op Skype zie, zing ik dezelfde liedjes. Ze kijkt me dan aan met een stralende lach; je ziet echt dat ze ons herkent.” “We boffen dat Roos hier regelmatig logeert, vaak een week tot anderhalve week. Onze andere dochters komen meestal een dag op bezoek. Dat is toch wel anders. Dat merk ik ook aan kleindochter Lotte (2), die moet altijd even wennen als ze ons weer ziet.” Kees vult aan: “We zorgen er wel voor dat we op alle belangrijke momenten van de Nederlandse kleinkinderen erbij zijn. Dan pakken we de trein en gaan een dag op en neer. Verjaardagen, zwemdiploma’s, belangrijke voetbal- of volleybalwedstrijden, we missen niets.” Els: “Ze bellen ons ook als ze iets speciaals hebben meegemaakt, of als ze een goed cijfer hebben gehaald. En als ik hen bel, vraag ik juist niet naar hun schoolresultaten. Ik wil vooral weten hoe het met ze gaat en of ze het naar hun zin hebben op school.”

Dierbaar

Els en Kees zien hun kleinkinderen regelmatig. Dat dat niet dagelijks is, vinden ze niet erg, want ze hebben het druk met hun vrijwilligerswerk en sport. Maar het dagelijkse kopje koffie

‘OP SKYPE
ZING IK
LIEDJES DIE
ZE HERKENT
VAN TOEN ZE
BIJ ONS
LOGEERDE’

met Roos en Eefje via Skype is wel een dierbaar moment en essentieel om de band met Eefje op te bouwen. “Als Eefje bij ons logeert, trekt ze altijd aan opa’s baard. Die kent ze van Skype.”

Agaath de Kwaadste-niet

Van een jetlag heeft Agaath de Kwaadsteniet (64) geen last. Toch is ze nog maar een paar dagen terug van haar reis naar de Verenigde Staten, waar haar dochter Anita al twintig jaar woont. Trots toont ze de foto’s van haar bezoek, waar vooral haar kleindochters Shirah (10) en Natasha (8) op voorkomen.

Agaath was op haar 42e al oma. Haar vijf Nederlandse kleinkinderen wonen vlakbij. “Ik werkte fulltime, waardoor we elkaar alleen in de weekenden zagen. Maar we zien elkaar nu regelmatig. Zo bood mijn kleinzoon Mike

(21) aan om me naar Schiphol te brengen voor mijn reis naar Amerika.”

Het liefst zou Agaath ook haar Amerikaanse kleindochters vaak zien. Maar omdat haar man invalide is, kan ze hooguit één week per jaar de oversteek maken. Op veel belangrijke momenten vloog ze de afgelopen jaren de oceaan over. “Voor de geboorte van Shirah was ik al onderweg om bij de bevalling te zijn. Vlak voor de landing kwam de stewardess vertellen dat ik oma was geworden. Het was heerlijk om die eerste week van haar leven erbij te zijn.” Voor de bevalling van Natasha was Agaath wel op tijd. Ook haar eerste week maakte ze van dichtbij mee.

Geen benul van afstand

Omdat Agaath de overzeese kleinkinderen zo weinig ziet, wordt er heel wat gebeld. “Vaker dan met mijn Nederlandse kleinkinderen. Vanaf het moment dat Shirah en Natasha konden praten, sprak ik ook met hen aan de telefoon. Natasha zei eerst nooit zoveel, behalve ‘Kom maar hierheen momie’. Ooit kreeg ik bij terugkomst in Nederland een telefoontje van Natasha. Ze vroeg of ik langs wilde komen. Ze had geen benul van de afstand, wat ook moeilijk aan zo’n jong meisje is uit te leggen. Daar heb ik het dan behoorlijk moeilijk mee.”

Gelukkig begrijpen beide kleindochters nu hoe ver weg Nederland is. “Als ze me bij aankomst zien, hollen ze op me af en houden we elkaar lang vast. Het voelt zo vertrouwd en gewoon, ook al zien we elkaar nauwelijks. Het is heerlijk om een week bij ze te zijn. Dan draai ik gewoon mee met het gezin en ga ik mee naar al hun activiteiten. Verder spelen we spelletjes zoals Hoedje-wip of Mens-erger-je-niet. Het liefst zou ik van elk uur twee willen maken. We beleven die week heel intens en genieten van onze tijd samen.”

‘HET VOELT VERTROUWD,
OOK AL ZIEN WE ELKAAR
NAUWELIJKS’

Heel close

Agaath spreekt wekelijks met haar kleindochters. Skypen is helaas nog niet mogelijk vanuit hun woonplaats in Amerika. “De meiden vertellen me over hun alledaagse dingen, zoals school en gym. Ik bel altijd met verjaardagen en feestdagen. Met Halloween bijvoorbeeld wil ik horen hoe ze verkleed zijn. Natuurlijk gaan er veel foto’s heen en weer. Ze betrekken me echt in hun leven. Afstand hoeft niet te betekenen dat je geen band krijgt. Ondanks de afstand zijn we heel close. Wat ik wel mis, is elkaar kunnen vasthouden.”